

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 67

Olsztyn, Sroda 20 marca 1946 r.

Rok II

Przyjazn narodow słowiańskich

Normalizacja międzynarodowych stosunków powojennych mimo trudności, mimo oporów, ujawniających się od strony światowej reakcji, postępuje jednak naprzód.

W tym twórczym procesie Polska kroczy w pierwszym szeregu budowniczych pokoju. Nasze pozytywne związki z innymi narodami stale pogłębiają się, stale zwiększają swój zasięg.

Prowadząc realną politykę pokojową Rząd Jedności Narodowej oparł naszą współpracę międzynarodową przede wszystkim na naturalnej przyjaźni sąsiedzkich narodów słowiańskich, nie zaniebując równocześnie dobrych, sojuszniczych stosunków z demokracjami Zachodu.

Nasza przyjazn i sojusz z narodami Związku Radzieckiego, zrodzone z braterstwa broni w walce ze wspólnym, odwiecznym wrogiem słowiańszczyzny — Niemcami — przeżywały już próbę życia, utrwaliły się i pogłębiły w zgodnej współpracy, mogą już się wykazać pozytywnymi osiągnięciami zarówno w życzliwych wzajemnych stosunkach sąsiedzkich, jak i na arenie międzynarodowej.

Dalszym osiągnięciem naszej polityki pokoju i demokracji jest świeżo zawarty układ z Jugosławią o przyjaźni i wzajemnej pomocy.

Układ ten nie tylko nadaje realne kształty odwiecznej przyjaźni i sąsiedzkim między obu naszymi bratnimi narodami, stanowi bowiem coś więcej — nowy poważny wkład w organizację pokojowego, harmonijnego współżycia całej wielkiej rodziny narodów słowiańskich.

Wierzmy, że w tym procesie zepoleń się dla wspólnych celów pokojowego współżycia całej słowiańszczyzny, dojsć również musi do usunięcia tych trudności, które dotychczas nie pozwalają na podobny układ z Czechosłowacją.

Z naszej strony nie zabraknie nam pewno dobrej woli. Oczekujemy jej również ze strony bratniego narodu czechosłowackiego. Wł. M.

Marszałek Tito o sojuszu z Polska Jugosławia uznaje nasze prawa do granic zachodnich

Warszawa 20.3 (obsł. wł.). Marszałek Tito przyjął przedstawicieli prasy polskiej i zagranicznej, udzielając odpowiedzi na szereg pytań.

— Współpraca nasza z Polską, jako krajem zaprzyjawnionym jest jak najbardziej scista — mówił Marszałek Tito.

Układ przyjaźni o wzajemnej pomocy jest w zgodzie z rozwojem wzajemnych stosunków między obu państwami.

Głównym celem tego układu jest zabezpieczenie przed najazdem niemieckim, którego ofiarą niejednokrotnie padły zarówno Jugosławia jak i Polska.

Zawieranie tego rodzaju układów nie ma na celu stworzenia bloku

państw słowiańskich. W tej wojnie nie tylko państwa słowiańskie były przedmiotem agresji, dlatego, nie stoi na przeszkodzie, aby układy przyjaźni i wzajemnej pomocy mogły być zawierane również z państwami niesłowiańskimi.

Następnie marsz. Tito zobowiązał obecne stanowisko Jugosławii wobec zagadnienia Triesiu i południowej Karyntii oraz sprawę odszkodowań wojennych.

Marszałek oświadczył dalej, że główni przestępcy zostali już wydani sądom jugosłowiańskim oprócz Pawelicza — zdrajcy chorwackiego i gen. Michajłowicza.

Rząd jugosłowiański ma informacje, że na terenach okupowanych przez

anglosasów istnieją faszystowskie jugosłowiańskie formacje wojskowe oraz działają faszystowskie politycy jugosłowiańscy. Można stwierdzić z całą pewnością, że utrzymują oni kontakt z grupą Andersa.

Na pytanie, jak marszałek Tito ustosunkowuje się do sprawy naszych granic zachodnich, marszałek stwierdza, że Jugosławia niezmiernie przychylnie odnosi się do uchwał poczdamskich w sprawie granic zachodnich Polski i całkowicie się z nimi zgadza.

Marszałek Tito w Łodzi

Łódź, 20.3 (obsł. wł.). Marszałek Tito przybył do Łodzi w towarzystwie marszałka Rolj-Zymierskiego.

Dostojny gość przyjął defiladę szkoły podchorążych, po czym udał się na zwiedzanie urządzeń przemysłowych miasta.

Konferencja pokojowa w maju

London, 20.3 (PAP). Min. Byrnes jest zdania, że konferencja pokojowa w Paryżu, pomimo wszystko, odbędzie się w przewidywanym terminie t. j. w maju.

Przed tym nastąpi spotkanie ministrów spraw zagranicznych trzech mocarstw.

Skarga perska w ONZ

Waszyngton, 20.3. (PAP). Ambasador perski w Stanach Zjednoczonych złożył na ręce sekretarza generalnego ONZ Trygwe Lie skargę rządu perskiego w sprawie zażądania ze Zw. Radzieckim.

Na osobiste zlecenie Himlera

London, 20.3. (obsł. wł.). Aresztowani byli komendant obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, Hoess, zeznał, że osobiście otrzymał polecenie od Himlera wytrucia gazem i spalania 2 milionów Żydów, Cyganów i tak zwanych elementów „społecznych“, oczywiście w rozumieniu hitlerowskim.

Nowy rząd Związku Radzieckiego

Generalissimus Stalin premierem i min. obrony narodowej

Moskwa, 20.3 (PAP). Na ostatnim posiedzeniu Rady Najwyższej ZSRR został ukonstytuowany nowy rząd Związku Radzieckiego.

Sekretarzem Generalnym Prezydium Rady Najwyższej został obrany ponownie Gorkin przewodniczącym rady ministrów Generalissimus Stalin, który zatrzymuje również tekę ministra obrony narodowej, zastępcą przewodniczącego i ministrem spraw zagranicznych został Mołotow, ponadto do rządu weszli Andrejew, Mikojan, Kosygin, Wozniesiński, Kaganowicz i inni.

Gabinet ministrów Związku Radzieckiego składa się z 50 ministrów.

O przyszłość wojsk Andersa

London, 20.3. (obsł. wł.). Min. Bevin w dniu dzisiejszym ma złożyć deklarację w sprawie przyszłości wojsk polskich Andersa.

Na tymże posiedzeniu ukonstytuowany został również sąd najwyższy Związku Radzieckiego, na którego czele stanął Kolakow łącznie z 69 członkami i 25 ławnikami. Prokuratorem generalnym obrano Gorszenina.

London, 20.3 (obsł. wł.) Z Moskwy donoszą o ustąpieniu Kalinina ze stanowiska przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej Związku Radzieckiego, które to stanowisko objął Szwernek.

Ustąpienie Kalinina związane jest z osłabieniem zdrowia.

Normalizują się stosunki międzynarodowe

London, 20.3. (obsł. wł.). Między Węgrami a Jugosławią toczą się rokowania w sprawie wznowienia stosunków gospodarczych.

Podobne rozmowy toczą się pomiędzy Bułgarią i Czechosłowacją, natomiast rokowania bułgarsko-polskie zostały już zakończone.

Między Związkiem Radzieckim a Szwajcarią nawiązane zostaną stosunki dyplomatyczne.

Lehman nawołuje do oszczędności

aby zwalczyć widmo głodu

London, 20.3. (obsł. wł.). — Na konferencji UNRRA ustępujący dyrektor Lehman wezwał wszystkie narody do powzięcia drastycznych środków, aż do wprowadzenia kartek żywnościowych typu wojennego włącznie, aby zapobiec katastrofie głodowej.

Niektóre prowincje w Chinach już obecnie głodują, odżywiając się jedynie trawą.

Lehman domagał się bezwzględnej walki z przerobem zboża na alkohol.

Walki na Jawie

London, 20.3 (PAP). Na Jawie trwają starcia między indonezyjskimi a oddziałami angielskimi.

Podróż inspekcyjna min. Kiernika

Kraków, 20.3 (PAP). Do Krakowa przybył min. Admin. Publicznej Kiernik, odbywający podróż inspekcyjną po kraju.

Minister przeprowadził dłuższą rozmowę z wojewodą krakowskim w sprawach dotyczących województwa.

9 wyroków śmierci

Sąd uznaje winę zbrodniarzy z NSZ

Warszawa, 20.3 (obsł. wł.) Trwający od 5 tygodni proces 23 członków NSZ przed Sądem Specjalnym w Warszawie odsłonił kulisy zbrodniczej działalności bojówek i band leśnych NSZ, pozostających w ścisłym kontakcie z zagranicznymi ośrodkami.

Wczoraj Sąd Specjalny wydał w sprawie 23 zbrodniarzy wyrok.

9 oskarżonych skazanych zostało

na karę śmierci. Pozostali na karę więzienia z pozbawieniem praw obywatelskich.

Skazani na karę śmierci mogą odwołać się do łaski Prezydenta KRN, skazani na pozbawienie wolności mogą apelować do Sądu Najwyższego.

W numerze jutrzejszym podamy bliższe szczegóły wyroku i zakończenia procesu.

Kto może osiedlić się na Ziemiach Odzyskanych

Nowe przepisy normują akcje przesiedleńcze

Wobec niejednolitej interpretacji przepisów normujących sposób przeprowadzania akcji przesiedleńczej z ziem centralnych na Ziemię Odzyskaną, Ministerstwo Ziemi Odzyskanych specjalnym zarządzeniem poleciło stosować następujące zasady:

Przesiedlanie ludności rolniczej winno odbywać się w grupach obejmujących nie mniej niż 10 rodzin, przy czym wyjeżdżający są obowiązani zabrać ze sobą zgłoszonych do wyjazdu członków rodzin oraz inwentarz żywy i martwy.

Wysyłanie większych grup przesiedleńczych na Ziemię Odzyskaną, w liczbie powyżej 150 osób, jeśli nie było poprzedzone wyjazdem delega-

cji i przez nią uzgodnione, z reguły wymaga uprzedniego porozumienia z władzami osiedleńczymi rejonu przyjmującego.

Przesiedlanie ludności rolniczej winno odbywać się w ramach regionalnego przesiedlania osadników rolnych, opracowanego przez Biuro Studiów Osadniczo-Przesiedleńczych.

Pierwszeństwo przy przesiedlaniu na Ziemię Odzyskaną służy grupom pochodzącym z okolic zniszczonych działaniami wojennymi oraz grupom wykazującym się opinią powiatowego Urzędu Ziemskiego, że ich wyjazd jest pożądany z punktu widzenia prowadzonych w odnośnym rejonie prac nad przebudową ustroju rolnego.

Indywidualne wyjazdy są dopuszczalne tylko po przedstawieniu do wodów, że przesiedleńca udaje się ze swoją rodziną i mieniem na obronę i już prawnie przyznane miejsce osiedlenia.

Przesiedlanie ludności nierolniczej może się odbywać grupowo bądź indywidualnie tylko na następujących podstawach:

a) skierowania lub delegowania do określonej pracy przez władze i instytucje państwowe i samorządowe. Centralne Zarządy, Zjednoczenia Przemysłowe, organizacje i instytucje społeczne oraz spółdzielcze;

b) pisemnego wezwania z Ziemi Odzyskanych do objęcia określonej pracy, najemnej lub samodzielnej, wystawionego przez wyżej wymienione władze, instytucje bądź organizacje. Wezwania do pracy na Ziemiach Odzyskanych wystawione przez zakłady prywatne winny być poświadczane przez Referat Osiedleńczy, bądź przez Państwowy Urząd Zatrudnienia — właściwe terenowi zakładu wystawiającego wezwania.

Każdy przesiedleńca udający się na Ziemię Odzyskaną winien przed wyjazdem zaopatrzyć się w zaświadczenie przesiedleńcze. Fakt wydania zaświadczenia przesiedleńczego winien być zaznaczony w dowodzie osobistym przesiedleńcy. Przy wydaniu biletu (zaświadczenia) na przejazd, należy ponadto żądać od przesiedleńcy okazania dowodów wymeldowania się we właściwym urzędzie meldunkowym, z dotychczasowego miejsca zamieszkania.

Wszyscy kandydaci na wyjazd na Ziemię Odzyskaną winni wiedzieć, że niedopełnienie wyżej wymienionych formalności pozbawi ich opieki organów przesiedleńczych i uniemożliwi stałe osiedlenie.

Przegląd prasy

Herbert Lehman

Herbert Lehman, którego nazwisko zna cały znękany wojenny świat, ustąpił ze stanowiska dyrektora UNRRA.

W ciągu trzech lat niezmiernie owocnej, wyczerpującej pracy Herbert Lehman nie ustawał w pomocy głodnym i zniszczonym narodom.

«Kurier Codzienny» nakreślił sylwetkę tego nieprzeciętnego człowieka:

W wymownym, prostym, a jakimś znamienym oświadczeniu dyrektora UNRRA podnosi:

«Będzie można śmiało powiedzieć, że ta organizacja stanowi jedyną przeszkodę, stojącą między głodem a milionami ludzi».

«UNRRA nie tylko dostarczyła pomocy materialnej milionom ludności, lecz dzięki tej akcji dała nadzieję, że Narody Zjednoczone przez skuteczną dalszą współpracę mogą uczynić dobrą wolę i zrozumienie pośród ludzi. Zawsze będę dumny, że brałem udział w pracy UNRRA».

Są to słowa pełne skromności człowieka, którego energią, umiejętnością, poświęceniu i niezmożoną pracą, podkopującą jego zdrowie, należy zawdzięczać zorganizowanie tej dobrej woli milionów, skierowanie jej na wielkie dzieło pomocy zniszczonym krajom Europy.

Jest to dzieło solidarności między ludzką na miarę niespótykana dotychczas w dziejach.

Akcie pomocy toczyć się będą dalej, by przeobrazić się w stałe porozumienie Narodów Zjednoczonych w Organizacji Wyżywienia i Rolnictwa.

Najtrudniejszy okres walki z głodem zakoczył się w ciągu roku. Dziś można stwierdzić, że najcięższe jej momenty należy uznać za zwycięstwo sumienia i dobrej woli. Z tym zwycięstwem związało się na zawsze nazwisko Herberta Lehmana».

Premiowa Pożyczka Odbudowy kraju

Emisje — Terminy — Premie

Ukazało się rozporządzenie Ministra Skarbu, o wypuszczeniu z dniem 15 kwietnia br. Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju.

Kwota pożyczki i plan jej umorzenia oraz ilość emisji i wysokość kwot poszczególnych emisji, będą ustalone w drodze osobnego rozporządzenia.

Obligacje pożyczki opiewać będą na okaziciela po 2.000 zł. i składać się z czterech części po 500 zł. każda.

Losowanie obligacji odbywać się będzie dwa razy do roku: 15 kwietnia i 15 października. Pierwsze losowanie premiowe odbędzie się w dniu 15 października br.

Na premie przeznaczają się corocznie na każde 500 milionów pożyczki: w pierwszym 3 leciu pożyczki — po 20 milionów zł., w następnym 10 leciu po 16 milionów zł., w ostatnim 10 leciu po 16.800.000 zł. rocznie.

Na każde półrocze losowanie premiowe w okresie od 15 października 1946 r.—15 kwietnia 1949 r. przypadnie 1250 premii na łączną sumę 10 milionów zł., w tym 1 premia w wysokości pół miliona zł., 2 premie po 200 tys. zł., 3 premie po 100 tys.

zł., a pozostałe 1246 premii w wysokości od 4.000—50.000 każda.

Wypłata kapitału i premii następuje bez żadnych potrąceń, w kasach urzędów skarbowych w Narodowym Banku Polskim, B. G. K., P. K. O. lub P. B. R.

Cena sprzedaży obligacji pożyczki wynosi 2.000 zł. za jedną obligację wartości imiennej 2.000 zł.

350-lecie rocznica stolicy

W poniedziałek minęło 350 lat od daty przeniesienia stolicy Rzeczypospolitej z Krakowa do Warszawy. W tym właśnie dniu 1596 r. przybył na stały pobyt do Warszawy król Zygmunt III i tu założył stolicę.

Przesunięcie stolicy z Krakowa do Warszawy miało daleko idący wpływ na późniejszy rozwój państwa i oblicze poszczególnych ziem oraz na rozkwit samego miasta.

Rok obecny jest rokiem jubileuszowym stolicy — rokiem intensywnej mobilizacji sił i środków na rzecz jej odbudowy.

Dzieci pojedą na wies

Akcja kolonii i obozów letnich dla dzieci

W Ministerstwie Zdrowia odbyła się konferencja poświęcona akcji kolonii letnich dla dzieci.

W nadchodzącym sezonie letnim będą uruchomione obozy, kolonie i polkolonie. Dzieci chore wysyłane będą na specjalne kolonie lecznicze.

Akcja obejmie dzieci z wielkich miast, ośrodków przemysłowych i terenów najbardziej zniszczonych wojną.

Dzieci wysłane na kolonie letnie i obozy, będą specjalnie intensywnie odżywiane.

W ubiegłym roku Min. Opieki Społ. wysłało na kolonie letnie 175.521 dzieci, Min. Przemysłu — 20.000 dzieci pracowników przemysłowych.

W roku bieżącym akcja ta obejmie znacznie większą ilość dzieci i młodzieży.

Rodzice powinni wnieść pewną niewielką opłatę na koszty utrzymania dziecka, jednak niemożność uiszczenia tej opłaty nie będzie powodem odmówienia potrzebującemu dziecku odpoczynku na wsi.

Zw. Harcerstwa Polskiego w tym roku akcją obozów letnich rozszerza

znacznie we własnym zakresie. Czynnikiem będzie szereg obozów instruktorskich i wypoczynkowych. (PAP)

Polscy uczeni jada do Anglii

Ministerstwo oświaty delegowało 6 profesorów uniwersytetów polskich, a mianowicie: M. Grzybowski, St. Zaleskiego, A. Soltana, Z. Grodzkiego, St. Ryżko oraz J. Zuławskiego na wyjazd do Anglii.

Celem tej wycieczki jest nawiązanie kontaktu z przedstawicielami nauki i sztuki w Anglii. (SAP)

Berlin czy Landsberg

Gdzie będą straceni niemieccy zbrodniarze?

Korespondent angielskiego „Sunday Express” donosi, że w twierdzy Landsberg, gdzie Hitler odsiadując karę za nieudany pucz w Monachium w 1923 r. pisał „Mein Kampf”, robione są przygotowania na przyjęcie niemieckich zbrodniarzy wojennych

po procesie w Norymberdze. W Landsbergu ma się odbyć ich egzekucja. Władze brytyjskie oświadczyły, że sprawa ta nie jest jeszcze definitywnie załatwiona, ponieważ niektóre rządy sojusznicze opowiadają się za Berlinem.

Polska będzie oskarżać w Norymberdze

o bestialstwa Niemców w Polsce

Trybunał w Norymberdze zgodził się na propozycję prokuratury polskiej dopuszczenia jej rzeczników w charakterze współoskarżycieli — głównych oskarżonych.

Początkowo dano naszym przedstawicielom możliwość uczestniczenia w procesie przez 3 dni, a następnie, w wyniku b. pozytywnej oceny dotychczasowych prac delegacji polskiej, przedłużono ów termin do 10 dni, a następnie na dalsze 15 dni.

Obecnie prokuratorzy Kurowski i Piotrowski przygotowują dla oskarżycieli sojuszniczych dodatkowe pytania, dotyczące zbrodni, popełnionych w Polsce, oraz odpowiedzi na przewidywane tezy obrony.

Między innymi delegacja polska, po dokładnym zbadaniu sprawy i ustaleniu faktów, na podstawie zeznan

świadków i po przedstawieniu dowodów rzeczowych ze strony angielskiej i rosyjskiej, postanowiła włączyć do oskarżenia zarzut wytapiania przez Niemców tłuszczu z ciał pomordowanych ofiar, co m. in. miało miejsce w Stutthofie. (SAP)

Groźny kat z Oswiecimiu schwytyany

Amerykańska agencja prasowa w Niemczech donosi, że Rudolf Hoessa, b. komendant obozu koncentracyjnego w Oswiecimiu, został aresztowany przez wywiad brytyjski na farmie w pobliżu Flensburga. Poszukiwania Hoessa trwały kilka miesięcy.

Poszukiwania za potworem z Majdanku

Polska wojskowa misja śledcza poszukuje na terenie Niemiec zachodnich jednego z najbardziej zwyrodniałych zbrodniarzy wojennych, odpowiedzialnego za męczeńską śmierć milionów ludzi wielu narodów europejskich, komendanta obozu na Majdanku, Thumana.

Czy złożyłeś ofiarę na POMOC ZIMOWĄ

**ZIEN
OLSZTYNA**

Repatrianci jada

Do Bartoszyc został skierowany transport z Trok (LitSRR) dla odciągnięcia Olsztyna, jako stacji docelowej. Transport składa się z 33 wagonów. Przybyło 182 osoby, nalażące do miejscowości wiejskiej, wioząc 303 sztuki wędzarskiego żywego.

Sygnalizowany jest transport Nr. 72 z Wilna, składający się z 48 wagonów. Przybywa 580 osób.

Wojewoda powrócił

Wojewoda ob. dr. Z. Robel powrócił z Poznania, gdzie brał udział w pracach I Kongresu Dziennikarzy i Odzyskanych, i wczoraj objął urząd wojewodowski.

Posiedzenie Mazurskiej W. R. N.

W piątek, 22 b. m., o godz. 11 odbędzie się plenarne posiedzenie Mazurskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej w lokalu własnym przy ul. Tylleryjskiej 1.

Rejestracja

uczestników walk o wolność

Woj. Zarząd Związku Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację przyjmuje zapisy nowych członków i wydaje legitymacje. Rejestrację przeprowadza sekretarz Związku ppor. Kramek w Komendzie przy ul. M. O. przy ul. Partyzantów 23.

Posterunek M. O. na placu Wolności

Na placu Wolności u zbiegu najbardziej ruchliwych ulic naszego miasta pełni służbę funkcjonariusz M. O., najętnie kierując ożywionym ruchem pojazdów i wzbudzając zrozumiałe zainteresowanie przechodniów. Inicjatywa podjęta przez „Wiadomości Mazurskie” została więc ku naszemu pożytkowi urzeczywistniona.

egzamin sędziowski

W czasie od 14 do 16 bm. przed komisją egzaminacyjną przy Sądzie Apelacyjnym w Olsztynie przystąpił do egzaminu sędziowskiego aplikant Czesław Oziewicz. Po złożeniu egzaminu komisja stwierdziła, iż aplikant Oziewicz posiada pełną znajomość obowiązu- przepisy prawa.

Sledzcie na kartki I kat.

Wydział Aprowizacyjny Zarządu Wojewódzkiego podaje do wiadomości, iż otrzymano dodatkowy przydział kartki na marzec. Sledzcie przydzielono posiadaczom I kat. po 1 kg. i kat. I R po 0,5 na kupon Nr. 23.

Teatr wieczorem

Teatr im. St. Jaracza godz. 18.30 sztuka T. Perkitne- „Droga do źródeł”.

Kino „Polonia”

prod. polskiej pt. „Znachor”

Kino „Mazur”

prod. rad. „Muzyka i miłość”

Wydawnictwo KAMASZNIK

Olsztyn, Ratuszowa 7

Na marginesie akcji osiedlenczej

Czas ukrocie zbędne wędrowki osiedlencow

Akcja osiedlencza w naszym województwie z każdym tygodniem nabiera większego rozmachu. W akcji tej, oczywiście, mamy do pokonania szereg trudności.

Jedną z takich trudności jest »sprawa mazurska«, jak to przyjęło się określać wśród urzędników PUR-u. Istota tej »sprawy« polega na tym, że miejscowi Polacy, Mazurzy czy Warmiacy nie zawsze dbają o stwierdzenie swej przynależności polskiej i otrzymanie należytego dowodu.

Stąd, zwłaszcza w pierwszej fazie akcji osiedlenczej, zachodziły liczne wypadki przekazywania gospodarstw

tych opieszających autochtonów przez Urzędy Ziemskie organom osiedlenczym i UR-u, jako majątków poniemieckich.

Stwarzało to sytuację, że gospodarstwo miało niejako 2 właścicieli: dawnego o nieustalonym w danej chwili tytule własności i nowego w osobie repatrianta lub przesiedleńca.

Po pewnym czasie autochton, widząc, że na jego ziemi osiedla się ktoś inny, składał dowody swojej polskości (również nie zawsze w należyte szybkie czasie), po czym sąd przywracał i przywraca mu prawo własności. Przesiedleńca zaś czy

repatriant zmuszony jest kolatać ponownie do PUR-u, aby ten zatroszczył się o przydział innego gospodarstwa.

Bywa też, że repatrianta osiedlono w opuszczonej, »bezpanskiej« zagrodzie. Skrzętny gospodarz, który przybył tu, by uczciwie pracować, obsiał pole, zagospodarował obejście i chce zebrać zasłużony plon.

Tymczasem zgłosił nieoczekiwanie zgłasza się do urzędu miejscowy Polak, który teraz dopiero powraca czy to z niewoli, czy z obozu karnego i chce osiąść na swojej ziemi. Prawo przywraca mu jego zagrodę, zaś PUR stoi znów przed koniecznością ponownego zaopiekowania się repatriantem.

Taka »wędrowka ludów« wytwarza niepotrzebny i szkodliwy chaos. To też jedną z palących potrzeb chwili jest ustawowe, »od góry« rozwiązanie tej kwestii przez ustalenie przede wszystkim terminów prawnych. Należy przypuszczać, że »sprawa mazurska« zostanie też w krótkim czasie przeprowadzona w sposób, który dyktuje dotychczasowa praktyka. Na zarządzenie takie Warmia i Mazury czekają z niecierpliwością.

J. W.

Przed 1 rocznicą wyzwolenia Braniewa

Tam, gdzie padł na polu chwały gen. Czernichowski

O godzinie 5-ej rano, dnia 22 marca, 1945 roku bohaterskie oddziały Armii Czerwonej po kilkudniowych ciężkich walkach wyparły Niemców z miasta Braniewa.

Oddziałami radzieckimi dowodził dzielny generał Czernichowski, który w kilka dni później, jak zawsze, idąc do boju z żołnierzami, padł na polu chwały. Krew jego wsiąkała w polską ziemię.

Mieszkańcy Braniewa pragną w pierwszą rocznicę wyzwolenia zamienić naszą radość z powodu odzyskania miasta i przyłączenia go do Macierzy, równocześnie czując pamięć

Tego, który nie szczędząc własnej krwi ni życia, prowadził ofiarne szeregi, niosące nam wolność.

Chociaż miasto Braniewo, zniszczone działaniami wojennymi, smutny przedstawia dziś widok, naszym jest! I w naszej mocy jest podnieść to wszystko, co w gruzach leży, i ożywić nowym polskim życiem.

Pierwsza rocznica wyzwolenia będzie właśnie przeglądem osiągnięć naszej jednorocznej pracy na tym terenie, zachęci do dalszych wysiłków, wskazując możliwości rozwojowe na przyszłość.

zeter.

Bisztynek wierzy i czeka

Teren Bisztynka stanowi część Warmii. Swego czasu panował tu język niemiecki, jakkolwiek pewna część ludności zachowała cechy polskości.

Kler katolicki na tej ziemi naogół wrogo ustosunkował się do hitlerizmu a wybitniejsi jego przedstawiciele ulegli surowym represjom.

Słałów polskości w Bisztyнку pozostało nie wiele. Spośród Polaków, którzy nie ulegli germanizacji ubyło podczas wojny kilka cennych jednostek. I tak w dniu wyjścia Niemców z Biszupca zginęli tragicznie

od kul asesor sądowy Mann z rodziną. Pozostał zasłużony podczas plebiscytu kierownik szkoły ob. Chmielewski, prześladowany przez władze niemieckie za to, że w jego wiosce na Polskę padło 190 głosów, a za Niemcami — 18.

Nieszczęśliwie układa się życie wielu Warmiaków w naszym powiecie. Ciężkie warunki materialne nie wyczerpują ich trosk i obaw.

Bisztynek wierzy jednak, że z ogólną poprawą i stabilizacją życia w kraju, Warmiacy zajmą godne miejsce w rodzinie Polaków

WKOS pracuje

Posiedzenie Zarządu Wojew. Kom. Opieki Spol.

W Olsztynie odbyło się posiedzenie Zarządu Wojew. Komitetu Opieki Społecznej pod przewodnictwem prezesa, ob. Cmeli.

Zostały omówione najistotniejsze sprawy z dziedziny opieki społecznej, a przede wszystkim związane z usprawnieniem i dalszym rozwojem agend Komitetu, z rozdawnictwem odzieży UNRRA dla repatriantów, które rozpocznie się w przyszłym tygodniu, z przejściem pod zarząd

Komitetu całego szeregu instytucji o charakterze charytatywnym.

Inż. Krykiewicz referował stan prac Towarzystwa Ogródków Działkowych, co wiąże się z zagadnieniem opieki społecznej.

Ku koncowi zebrania wywiązała się rzeczowa dyskusja, w wyniku której ustalono szereg postulatów.

Szczególne sprawozdanie zamieścimy w najbliższych dniach. (per)

Uporzadkowac dojście do dworca

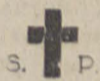
Dotkliwą bolączką Olsztyna jest fatalne dojście do dworca. Tłuste błoto, urabiane tysiącami stóp, stopniowo przekształca się w bajoro, w którym brodzą podróżni, w żaden sposób nie mogą go ominąć.

W dodatku na chodniku przed wejściem ciasno ustawione stragany tamują ruch, powodując ścisk i zamieszanie, nie licujące ani z miastem, które jest stolica województwa, ani

z dworcem ważnego węzła kolejowego.

Sprawę tę poruszaliśmy już w swoim czasie. Rozumiemy, że w okresie mrozów trudno było władzom kolejowym ułożyć chodniki i wybrukować dojście do dworca. Mamy jednak nadzieję, że obecnie będzie można szybko pracę tę wykonać.

Sądzymy również, że odpowiednie czynniki zajmą się sprawą straganów i w ogóle porządku przed dworcem.

Władysław Michalowski

Naczelnik Wydziału Budżetowo-Gospodarczego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, porucznik rezerwy, emerytowany pracownik Banku Polskiego, nieustrudzony pionier Administracji Państwowej Okręgu Mazurskiego zmarł w dniu 18. marca 1946 r.

Wyprowadzenie zwłok z kościoła parafialnego Najświętszego Serca Pana Jezusa na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi w dniu 22-go marca, o czym zawiadamiają

zona z rodziną

oraz Związek Zawodowy

Pracowników Administr. Publicznej.

(854)

SLUCHAMY RADIA

WARSZAWA

na fal 3958 mtr.

Czwartek, 21 bm. — 5,57 pieśń i sygnał czasu, 6,15 muzyka lekka, 6,45 dziennik, 7,10 gimnastyka, 7,20 muzyka lekka, 7,45 dziennik, 7,50 muzyka lekka, 8,45 skrzynka poszukiwania, 12,20 muzyka, 13,00 audycja szkolna, 13,15 koncert dla szkół, 14,00 audycje polityczno-informacyjne, 14,49 audycja dla b. żołnierzy, 15,10 skrzynka poszukiwania, 16,00 pogadanka dla dzieci, 16,15 muzyka, 16,55 reportaż, 17,10 muzyka, 17,55 pogadanka sportowa, 18,10 audycja literacka, 18,30 nauka przed mikrofonem, 19,00 muzyka, 19,30 audycja polityczno-informacyjna, 20,00 muzyka, 20,45 słuchowisko, 21,00 audycja dla Polaków za granicą, 21,30 skrzynka poszukiwania, 22,00 „Humor z Bydgoszczy”, 22,15 muzyka taneczna, 23,00 audycja polityczno-informacyjna, 23,25 program na jutro, 23,35 skrzynka poszukiwania, 23,55 hymn.

Niebywała afera walutowa

Miliard złotych zarobione na dolarach

W Łodzi wykryto wielką aferę walutową.

Pod zarzutem machinacji walutowych delegatura Komisji Specjalnej do tępienia nadużyć w Łodzi aresztowała dyrektora Państw. Urzędu Kontroli Ubezpieczeń, niejakiego Horskiego, vel Horwita vel Wiaronskiego.

Sledztwo wykazało, że aresztowany był w posiadaniu kwoty 1 miliard złotych w banknotach polskich.

Horski przy pomocy fałszowanych zleceń i zaświadczeń kupował w bankach marki niemieckie po urzędowym kursie 50 gr. za 1 markę i nabywał za nie na terenach Rzeszy Niemieckiej dolary, płacąc znacznie poniżej 50 marek.

Następnie Horski przywoził dolary do kraju, gdzie sprzedawał je po cenie od 400-500 zł. za dolara, na czarnej giełdzie.

SPORT

Czołowa drużyna jugosłowiańska »Hajduk« ze Splitu rozegra w Katowicach mecz z reprezentacją Śląska. »Hajduk« należy do ekstraklasy piłkarskiej Europy.

Mistrzostwo Poznania w boksie zdobyli: Kordylewski, Wróblewski, Rogalski, Koziołek, Jarecki, Sobczak, Szymura, Klimecki.

Śląska ósemka mistrzów przedstawia się następująco: Lada, Grzywocz, Kucharski, Komuda, Grądkowski, Nowara, Kolonko, Figiel.

W Pradze Czeskiej reprezentacja pięciarska Katowic uległa ósemce czeskiej 6:10.

Najlepsi z Polaków: Sztolc, Nowara i Miszczuk.

„Wiad. Mazurskie” do nabycia w Orbisie

W P.B.P. „Orbis” w Olsztynie, ul. Ratuszowa 3, powstał nowy punkt sprzedaży „Wiadomości Mazurskich”, co pozwoli podróżnym, nabywającym bilety kolejowe w Orbisie, zaopatrzyć się w lekturę na podróż.

KOMUNIKAT

O cenie konkurencyjnej wolno-rynkowej nafty oświetleniowej.

Centrala Produktów Naftowych w Olsztynie zawiadamia konsumentów, że cena nafty świetlnej przy dostawie kilogramowej ze składów i Spółdzielni w każdej miejscowości ustalona została na zł. 35 za kg., względnie zł. 30 za ltr. (ciężar gatunkowy 0 840).

Pobieranie wyższej ceny przez sprzedawcę jest niedopuszczalne i wszelkie przekroczenia w tym kierunku należy zgłaszać do najbliższego Oddziału C. P. N. 355-2

Wraz z Horskim aresztowano adwokata krakowskiego Onyskiewicz-Marguliesę, Mróz-Długoszewskiego, wyższego urzędnika Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie, a dalej Jerzego Kijewskiego, delegata Min. Skarbu do spraw Państw. Urzędu

Kontroli Ubezpieczeń, Juliusza Ganszera, Jana Stachowskiego Bartoszewicza, zawodowego waluciarza oraz dyrektora nocnego lokalu w Krakowie »Bajka« — Baranowskiego.

Aresztowanych przekazano do decyzji prokuratorów sądów doraźnych.

12 - 14 - IV

TRZYMANY STRAZ NAD ODRĄ

OGOLNOPOLSKI ZLOT MŁODZIEZY W SZCZECINIE

Tydzien Młodzieży

Od jutra rozpoczynają się obchody

Młodzież ufunduje pomnik „Niezanego Żołnierza”

Jutro, w dn. 21 bm. rozpoczyna się Tydzien Młodzieży, obchodzony uroczystość na całym świecie.

Po 6-ciu latach ciężkiej niewoli młodzież polska poraz pierwszy obchodzić będzie swoje święto wraz z młodzieżą wszystkich narodów świata.

Z inicjatywy młodzieży demokratycznej na terenie województwa Warmijsko-Mazurskiego zorganizowany został Komitet Obchodu, który opracował plan uroczystości.

Młodzież naszego województwa, jako trwała pamiętkę pierwszego Tygodnia Młodzieży, postanowiła ufundować pomnik „Niezanego Żołnierza”.

Niewątpliwie, że ta piękna inicjatywa zostanie podjęta przez ogół młodzieży, która weźmie gremialny udział

w uroczystościach swojego Tygodnia. Program obchodu podamy oddzielnie.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

Adam L. Sprawa poruszona przez Pana wzbudza zrozumiałe zainteresowanie ogółu... i nasze. Niewątpliwie jednak nieporozumienie będzie pomysłnie usunięte.

Pasazer PKP. Oba dowody wykorzystamy.

Jozik z Ignalina. Za „mimowolny” pomysł dziękujemy. Korespondencje rzeczony chętnie zamieścimy. W nadstanych próbkach humoru brak, niestety, właśnie „humoru”.

Repatriantka W. I. list Pani zawiera kilka cennych uwag. Niestety, prac anonimowych nie drukujemy.

Ogłoszenie

Wojewódzki Urząd Ziemi w Olsztynie ul. Partyzantów (Dworcowa) 73, ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie wjazdu do garaży przy ul. Kopernika 44.

Kosztyorys (słupy) wraz z projektem można oglądać w Wojewódzkim Urzędzie Ziemi w godzinach od 8-ej do 10-ej w pokoju Oddziału Gospodarczego — parter.

Oferty w zalakowanych kopertach z podaniem cen jednostkowych w/g kosztorysu i cen ogólnych, należy składać do Woj. Urz. Ziemi najpóźniej do dnia 26 marca b. r. godz. 11-ta, w którym to czasie nastąpi otwarcie ofert.

Wojewódzki Urząd Ziemi zastrzega sobie prawo wyboru przedsiębiorstwa bez względu na cenę, lub uznania, że przetarg nie dał wyniku. (332-6)

OGLOSZENIE

Dyrekcja Państwowego Urzędu Repatriacyjnego w Olsztynie ogłasza, że są potrzebne siostry do konwojowania transportów z repatriantami ze stacji Olsztyn w dalsze tereny. Osoby zainteresowane zgłaszają się do P.U.R. ul. Pieniężnego 9 — 10 dział zdrowia w godzinach od 9 — 11 codziennie. (356)

OGLOSZENIA

DRABNE

UWAGA! Biblioteka świetlicy ZEOM-u kupuje książki, beletrystykę i rzeczy naukowe. Zgłoszenia proszę kierować pod adresem: ZŁOEN Ruchba-Tarczewska. (347-2)

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie pochodzenia polskiego wydane przez gminę Szombark na nazwisko Bindara Jochanna. (357)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez R. K. U. Ciechanów na nazwisko Wata Stanisław urodz. 9.IV.1922r. w Nowej Wsi pow. Przasnysz. (353-2)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez R.K.U. Ostrów Mazowiecki na nazwisko Kukuc Józef. (351)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez R. K. U. Ciechanów na nazwisko Gleba Bronisław. (352)

OGLOSZENIE

Oddział Mazurski Polskiej Agencji Prasowej PAP w Olsztynie ulica Stalina 32 przyjmuje prenumeratę Dziennika Urzędowego Rzeczypospolitej Polskiej

„Monitor Polski”

Oplata miesięczna wynosi 100 — zł., pojedynczy egz. kosztuje 8 — zł. Zarazem przyjmuje się do druku w „Monitorze” wszelkie obwieszczenia sądowe, konkursy, przetargi, unieważnienia zagubionych dokumentów oraz ogłosz. bilansowe

Kierownik Oddziału Mazurskiego PAP

(—) red. Z. Przygorski

(350)

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor Naczelny: Wł. Mroczyński. Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Spółem” w Olsztynie.

CENY OGLOSZEN: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe, przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratcy otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolporterskich. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo narazie nie wychodzi.